58.

Rafila Ilovan

Program experimental de integrare școlară a elevilor de gimnaziu remigranți cu dificultăți de învățare la limba și literatura română

Colecția Paedagogia

presa universitară clujeană

Rafila Ilovan

Program experimental de integrare școlară a elevilor de gimnaziu remigranți cu dificultăți de învățare la Limba și literatura română

Rafila Ilovan

Program experimental de integrare școlară a elevilor de gimnaziu remigranți cu dificultăți de învățare la Limba și literatura română

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2023

Colecția *Paedagogia* este coordonată de Mușata Bocoș

Referenți științifici:

Prof. Univ. Dr. Mușata Bocoș

Conf. Univ. Dr. Ramona Răduț-Taciu

ISBN 978-606-37-1789-5

Tehnoredactare computerizată: Cristian-Marius Nuna

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. B.P. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

CUPRINS

PREFAȚĂ

Lucrarea **„Program experimental de integrare școlară a elevilor de gimnaziu remigranți cu dificultăți de învățare la limba și literatura română”** abordează în contexte educaționale formale, o tematică mai puțin explorată în literatura de specialitate, deși este izvorâtă din realitatea educațională actuală. Problematica analizată a fost inspirată de experiența didactică și de viață proprie, precum și de interesul comun al comunității profesionale a cadrelor didactice și al comunității științifice pentru identificarea și înlăturarea dificultăților întâmpinate de elevii remigranți în cadrul sistemului educațional românesc.

Astfel, lucrarea își propune o abordare educațională a impactului remigrării asupra elevilor de gimnaziu, realizată în contexte educaționale formale, în studiul limbii și literaturii române. Ea este organizată în șapte capitole distincte (**CAPITOLUL I**, DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE – ABORDARE MULTIDISCIPLINARĂ, **CAPITOLUL al II-lea**, INTEGRARE ȘCOLARĂ ÎN ABORDARE MULTIDISCIPLINARĂ: EDUCAȚIONALĂ, MANAGERIALĂ ȘI LEGISLATIVĂ, **CAPITOLUL al III-lea**, MIGRAȚIA ȘI REMIGRAȚIA, **CAPITOLUL al IV-lea**, ORGANIZAREA ȘI REALIZAREA CERCETĂRII PEDAGOGICE PE TEMA „PROGRAM EXPERIMENTAL DE INTEGRARE ȘCOLARĂ A ELEVILOR DE GIMNAZIU REMIGRANȚI CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ” **CAPITOLUL al V-lea**, ETAPA PREEXPERIMENTALĂ, **CAPITOLUL al VI-lea**, ETAPA EXPERIMENTALĂ, **CAPITOLUL al VII-lea**, ETAPA POSTEXPERIMENTALĂ. În aceste demersuri de cercetare pedagogică s-au investigat variabile educaționale de interes pentru tema abordată și operaționalizate, astfel încât să poată fi măsurate cu ajutorul unor metode și instrumente de cercetare adecvate care au cuprins atât instrumente preluate dn literatura de specialitate, cât și instrumente originale, de concepție proprie.

Școala contemporană, fiind o școală a marii diversități interindividuale, este o școală incluzivă, iar categorizarea dificultăților de învățare trebuie să

reflecte această diversitate, precum și diversitatea suportului educațional de care elevii au nevoie. Varietatea de dificultăți de învățare cu care se confruntă elevii în anumite perioade îi împiedică pe aceștia să înțeleagă noile achiziții, să parcurgă un proces de învățare eficient, să realizeze o cunoaștere școlară la un nivel calitativ corespunzător, să parcurgă eficient un proces de formare și dezvoltare a personalității sale.

Mesajul educațional al lucrării este acela că este important să conștientizăm că orice elev poate avea dificultăți de învățare, într-un anumit moment, la o anumită disciplină, la o anumită activitate sau la mai multe și că aceste dificultăți pot fi cauzate de diverși factori. Dificultățile de învățare nu indică un coeficient de inteligență scăzut și pot marca întregul parcurs școlar al elevilor (un an școlar sau mai mulți) sau pot fi prezente pentru o perioadă scurtă de timp. De asemenea, este extrem de important atât managementul dificultăților de învățare, cât și managementul prevenirii acestora, prin strategii adecvate contextelor în care ele apar.

În ceea ce privește integrarea și incluziunea, în România, există proiecte legislative care evidențiază importanța menținerii în sistemul educațional a elevilor cu dificultăți de învățare, precum și importanța sprijinirii acestora în procesul formării și devenirii lor. Însă, realitatea arată că, adesea, cele două concepte se confundă, atât în abordările teoretice, cât și în practica școlară, precum și că integrarea se realizează cu dificultate, fiind obstacolată de factori obiectivi și subiectivi.

La momentul actual, în România există două sisteme de învățământ: sistemul educației de masă, în care există elevi cu dificultăți de învățare și sistemul educației speciale, în care există elevi cu dizabilități și în care se operează cu programe școlare special proiectate. Totuși, adesea se constată că dificultățile de învățare sunt confundate cu dizabilitățile, fapt care afectează practicile educaționale și curriculare. De asemenea, se constată adesea existența fenomenului segregării, în sensul că elevii cu dificultăți de învățare sunt marginalizați și sunt considerați o categorie-problemă. În fapt, elevii cu dificultăți de învățare este necesar să fie sprijiniți să le gestioneze și să le depășească, făcându-se apel la instrumente didactice adecvate. Un astfel de instrument este și programul nostru de intervenție destinat depășirii dificultăților de învățare în studiul limbii și literaturii române.

Integrarea structurală a devenit prioritară în România, însă în școala românească este nevoie de mai multă deschidere (din partea, persoanelor, grupurilor, comunităților, instituțiilor, agenților educaționali și sociali etc.) și acceptanță pentru procesul de integrare socială, culturală și identificativă, deoarece încă se mai constată tendințe și cazuri de marginalizare și segregare în special în spațiul școlar, dar și în cel social.

În privința remigrării, din studiul realizat rezultă că unele cazuri sunt cunoscute ca remigrare hotărâtă, altele ca remigrare forțată. Încadrarea într-o situație sau cealaltă ține de contextul european, de nevoile și de profilul familiilor remigrante. Deși factorii traumatogeni reprezintă, în mod categoric, un mare risc pentru remigranți, se constată și factori benefici oglindiți în performanța școlară, precum limba străină pe care o stăpânește elevul și care îi conferă încredere în sine și o stare de independență constructivă.

UNIVERSITAS CLAUDIOPOLITANA
ROMANIA
PRESA UNIVERSITARĂ

ISBN: 978-606-37-1789-5